

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

<i>A tantárgy címe:</i> A gyermek- és serdülőkör fejlődépszichológiája	<i>A tantárgy kódja:</i> BBNPS06600-1	<i>Félév:</i> 2024/25/1
<i>Tantárgy típusa:</i> Gyakorlat	<i>Óraszám:</i> heti 2	<i>Kreditek száma:</i> 3
<i>Oktató neve:</i> DR. SZABÓ BEÁTA		

TANTÁRGY CÉLJA

A gyermek - és serdülőkör fejlődépszichológiája előadás gyakorlati párja, melyben a hallhatók adott életszakaszok pszichológiai sajátosságait ismerhetik meg közvetlen tapasztalatszerzéssel, gyermekvizsgálat megvalósításával.

KURZUSTEMATIKA / TANTÁRGY LEÍRÁSA

- szeptember 13. Csoportalakítás, követelmények, lehetséges korlátok megbeszélése, határidők fixálása. Célok megbeszélése.
- szeptember 20. Az oktató által vezetett interaktív témafeldolgozás: előzetes ismeretek, tapasztalatok feltárása
- szeptember 27. Az oktató által vezetett interaktív témafeldolgozás
- október 4. Gyermekvizsgálatok bemutatása I. (fejlődési fülke, szocializációs közeg; családstruktúra, anamnesztikus adatok)
- október 11. Gyermekvizsgálatok bemutatása II. (a fejlődés integratív szemlélete)
- október 18. ELMARAD
- október 25. Gyermekvizsgálatok bemutatása III. (a gyermek fejlődése a különböző területeken: testi, mozgás, kognitív, beszéd, társas, érzelmi, erkölcsi)
- november 8. Prezentáció
1. csoport (2 fő) 2. csoport (2 fő)
- november 15. Prezentáció
3. csoport (2 fő) 4. csoport (2 fő)
- november 22. ELMARAD
- november 29. Prezentáció
5. csoport (2 fő) 6. csoport (2 fő)
- december 6. Prezentáció
7. csoport (3 fő)
- december 13. Összefoglalás, tanulságok megfogalmazása, lezárás

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

SZÁMONKÉRÉS (ÉRTÉKELÉS, KÖVETELMÉNYEK)

1. Gyakorlati feladat:

- egy 2-4. osztályos gyermek vizsgálata (tipikus fejlődésű)
- minden vizsgálati alkalomról részletes jegyzőkönyv készítése és leadása (min. 3db)
- vizsgálatokról órai beszámoló
- félév végére házidolgozat készítése az összegyűjtött anyagokból

2. Elméleti feladat:

- prezentáció egy adott témából (csoportos feladat)

3. Maximum 3 hiányzás

A gyakorlati jegy minősítése: a gyakorlati feladatok és az elméleti feladat teljesítményének függvénye

- *háziolgozat: 40 pont*
- *jegyzőkönyvek: 30 pont (3x10 pont)*
- *referátum: 30 pont*
- *Összesen:100 pont*

Ponthatárok:

0-60	elégtelen (1)
61-70	elégséges (2)
71-80	közepes (3)
81-90	jó (4)
91-100	jeles (5)

Amennyiben a hallgató nem adja le határidőre a jegyzőkönyveket és a házidolgozatot, nem tartja meg a vállalt időpontban a prezentációt, illetve ha háromnál többször hiányzik, a gyakorlati jegye elégtelen.

A követelmények részletezése

A) VIZSGÁLATOK

A vizsgálat megkezdése előtt a szülővel beleegyező nyilatkozatot kell aláírtni.

Az oldalszámmal jelölt gyakorlatok a következő kötetben találhatóak: **Berán E., Berta J., Csabai K., Márkus L., & Medgyesi P.** (2018). *Fejlődéslélektan gyakorlatok*. Egyetemi jegyzet. PPKE BTK. Budapest. Letölthető: <https://btk.ppke.hu/kari-jegyzetek>

A vizsgálatokat tetszőleges sorrendben lehet felvenni a gyermekkel, de a rajzos, beszélgetős, játékos feladatokkal érdemes kezdeni, ezek után jöhetnek a teljesítményfeladatok.

I. Rajzvizsgálat

1. Házrajz – 137. o.
2. Szabadrajz
3. Emberalak ábrázolásának fejlődése – 134. o.

II. A mozgásfejlődés vizsgálata

1. Nagymozgások vizsgálata 14. o.- a felsoroltak közül a 3., 4., 5. feladatok
2. Emberalak képzetének alakulása – 22. o.
3. A finom motoros reakciók gyorsasága 18. o.- a felsoroltak közül a 2. és 3. feladat

III. Az érzékelés és észlelés vizsgálata

1. Értelmes észlelés fejlődése – 40. o.
2. Szubjektív idő észlelése – 42.o.

IV. A figyelem vizsgálata

1. A figyelem kontrollja I. – 48. o.

V. Az emlékezet vizsgálata

1. Verbális számemlékezet vizsgálata – 53. o.
2. Verbális szó emlékezet vizsgálata – 53. o.
3. Emlékezeti stratégia alkalmazása felidézés során – 55. o.
4. Hosszú távú meseemlékezet – 56. o.

VI. A gondolkodás vizsgálata

1. Az összehasonlítás művelete verbálisan – 76. o.
2. Átvitt értelmű kifejezések megértésének vizsgálata közmondások értelmezésével. – 76.o.
3. Térfogat-állandóság vizsgálata – 65. o.

VII. Tanulás

1. A tanulás motívumai – 77. o.

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

VIII. Érzelmi képességek és énkép

1. Érzelem felismerés képekről – 98. o.
2. Hogy érzed magad? – 100.o.
3. Példakép – 108. o.

IX. A társas kapcsolatok vizsgálata

1. Mit jelent a barátság? – 108. o.
  2. Milyen a jó barát? – 109. o.
  3. Helyem a csoportban – 111. o.
- + Választható plusz 5 pontért: Megfigyelés kortárs csoportban iskolai szabad időben, edzésen, kiránduláson...

X. Erkölcsi fejlődés

1. Három kívánság –121. o.
2. Erkölcsi döntés szituációkban – 124. o. 1., 2., 3. feladatok.
3. Eszménykép –125. o.
4. Vágyak késleltetett kielégítése – 119. o.

XI. Játék

1. Szabad beszélgetés a gyermekkel: mit játszik, miért?

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

B) JEGYZŐKÖNYVEK

A vizsgálatokat javasoljuk minimum három alkalomra szétosztva elvégezni. Minden alkalomról részletes jegyzőkönyvet kell készíteni.

A jegyzőkönyvek tartalma:

- az adott találkozót részletes leírása; a vizsgálatokat azok felvételének sorrendjében mutatjuk be- maszkolt adatokkal
- minden feladatnál: mi a vizsgálat megnevezése, célja, menete, az eredmények ismertetése és értelmezése
  - o célja= mit vizsgálunk a gyakorlattal, mit szeretnénk a segítségével megismerni/feltárni
  - o menete = hogyan kell elvégezni a gyakorlatot (megismételhetőség)
  - o eredmények ismertetése = mit csinált a vizsgálati személy, mit mondott, mit fűzött hozzá
  - o saját megfigyelések a gyerek viselkedéséről, hozzáállásáról
  - o eredmények értelmezése: a releváns szakirodalmi háttérrel összevetve (Cole, Mérei, stb...)

A jegyzőkönyvekre összesen 30 pont kapható (minden jegyzőkönyvre maximum 10 pont).

Jegyzőkönyvek leadási határideje: (TEAMS- WORD)

1. jegyzőkönyv: **okt. 11.**
2. jegyzőkönyv: **okt. 24.**
3. jegyzőkönyv: **nov. 8.**

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

C) HÁZIDOLGOZAT

A házidolgozat leadási határideje: **2024. december 9. (TEAMS)**

A dolgozat terjedelme minimum 7 - maximum 10 oldal (Times New Roman, 12-es betűméret, sorkizárt, másfeles sorköz).

A dolgozat főbb pontjai:

1. Bevezetés: a dolgozat célja
2. A gyermek fejlődési jellemzői az elvégzett vizsgálatok alapján
  - Első találkozás a gyermekkel, benyomás a kezdeti kapcsolatról
  - Témakörönként összefoglaló jellemzés a gyermek fejlődési sajátosságairól. Saját megfigyelések a gyerek viselkedéséről, hozzáállásáról, mindezeket *értékítélet-mentesen*.
(*Általános jellemzők > adott gyermek jellemzői*)
3. Összefoglalás – a gyerek fejlődési jellemzőinek összefoglaló bemutatása. A találkozások lezárásának leírása, saját összbenyomás, tapasztalat.
4. Szakirodalmi hivatkozások (formátum: APA 7)
5. Mellékletek: a gyermek által készített rajz + egyéb feladatlapok

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

Pszichológiai Intézet

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

D) PREZENTÁCIÓ

Választható témák:

- tanulási nehézségek
- kortárs kapcsolatok (romantikus kapcsolatok), barátságok
- társas kapcsolatok: szülő-gyerekek, pedagógus-gyerekek
- identitás
- pályaválasztás
- ellátó rendszer – intézménypszichológia- pedagógiai szakszolgálatok – kórházak- magán szektor (hová fordulhatunk, ha baj van?)
- önkifejezés
- tehetségfelismerés- és gondozás
- média hatása

A prezentációval kapcsolatos elvárások:

- a prezentáció célja: témafelvetés, vitaindító kérdések megfogalmazása és témafeldolgozás (prezentáció 35 perc, a megbeszélés vezetése 10 perc) (Tudományos alapok mellett gyakorlati vonatkozás, ismeretterjesztő oldalak...)
- a ppt elküldése e-mailben az oktatónak 3 nappal a referálás időpontja előtt

A prezentáció értékelési szempontjai:

I. Formai szempontok

- szakirodalmi hivatkozások megfelelő használata
- logikus felépítés

II. Tartalmi szempontok

- foglalja össze a szakirodalmi vélekedéseket, a szülői vélekedéseket és a gyermeki vélekedéseket a témával kapcsolatban (Szakmai és laikus nézőpont bemutatása) Cole+ min. 4 hivatkozás
- ezeket vesse össze kritikailag: hol vannak az egyezések és a különbségek az egyes vélekedések között
- kiemelt figyelmet kap a csoporthatásra épülő, integrált összefoglalás

III. Határidők tartása

KÖTELEZŐ IRODALOM

Berán E., Berta J., Csabai K., Márkus L., & Medgyesi P. (2018). *Fejlődéslélektan gyakorlatok*. Egyetemi jegyzet. PPKE BTK. Budapest. Letölthető: <https://btk.ppke.hu/kari-jegyzetek>

AJÁNLOTT IRODALOM

-